

Posudek habilitační práce

Habilitační obor: Architektura a stavitelství

Uchazeč: Ing. Martin Vonka, Ph.D.

Oponent: Mgr. Petr Freiwilg, Ph.D.

Název habilitační práce: Typologie stojících zděných továrních komínů. Funkce, konstrukce a architektura v kontextu historického vývoje.

Aktuálnost námětu habilitační práce

komentář: Tovární komíny a zejména pak ty zděné patří k vysoce ohroženým stavbám průmyslového dědictví. Poznání jejich konstrukce, typologie a historického vývoje náleží k aktuálním úlohám nejen pro památkovou péči, ale pro celou odbornou veřejnost a všechny aktéry, kteří vstupují do rozhodování o těchto objektech ať už z pozice státní správy a samosprávy, nebo projekční a stavební praxe.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

přístup k řešení

komentář: Práce je po metodologické a heuristické stránce bezchybná. Pracuje s prameny a literaturou velmi poučeným způsobem. Pro cíle, jež si autor stanovil, užívá odpovídajících výzkumných nástrojů.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Kvalita a správnost dosažených výsledků

komentář: Habilitant podrobně rozebírá konstrukční, architektonické, typologické a také širší kulturně-historické otázky, jež s tématem souvisí. Bohatě používá fotografické dokumentace a téma výborně ilustruje na vlastních schématech. Výsledky plně odpovídají v úvodu stanoveným cílům.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Původnost dosažených výsledků

komentář: Práce sumarizuje dlouholetý a systematický výzkum autora. Ten uvádí své spolupracovníky, kde je třeba, a řádně cituje autority, jejichž práce použil.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Publikování výsledků

komentář: Habilitant obširně publikoval výsledky svého výzkumu ve čtyřech monografiích, které vyšly mezi roky 2014 - 2020. Přispívá do oborových databází a téma průběžně prezentuje na konferencích.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Ohlasy výsledků

komentář: Jakkoliv se jedná o téma velmi aktuální, přece jen je značně specifické, dosud oslovující relativně úzký okruh recipientů. Jsou to jednak aktivisté, kteří poznávání továrních komínů spojují s adrenalinovými aktivitami jejich zlézání, sdružující se ve Svazu českých komínářů. Dále pak vážní zájemci o průmyslové dědictví obecně a nevelká část památkářů, v menší míře pak praktikující architekti, technici a projektanti. Ovšem právě mimořádná publikační a osvětová aktivita habilitanta má za cíl tuto skupinu významně rozšířit a napomoci tak společenské akceptaci hodnot těchto staveb.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Uplatnitelnost výsledků pro rozvoj oboru a další bádání

komentář: Předkládaná práce je mocným fundamentem pro jakékoliv další bádání v oboru zděných továrních komínů.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Uplatnitelnost výsledků pro technickou praxi

komentář: Z podstaty zaměření výzkumu a zvolených výzkumných nástrojů nemůže deskriptivně a enumeračně budovaná práce plnit roli jakési příručky pro stavební praxi. Přesto lze některá autorova zjištění, uváděná zejména v desáté kapitole například stran degradačních procesů, při projektování a realizaci obnov továrních komínů využít. Zároveň však považuji za nutné zdůraznit, že bez poznání a rozpoznání hodnot staveb není možné se jejich kvalifikovaným úpravám věnovat. Konkrétní postupy však nejsou předmětem předkládané práce.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Splnění požadavků na habilitační práci - úroveň habilitační práce

komentář: Po formální stránce je práce perfektní. Jazyk a stylistika prozrazuje "vypsaného", zkušeného autora. Velmi vysoká a konstatní je kvalita fotografií, text je přehledně strukturován, bohatá obrazová příloha neplní pouze ilustrativní roli, ale je pevnou součástí informační báze práce.

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Připomínky

V šesté kapitole i na jiných místech práce se habilitant věnuje typologii cihel a přitom dokazuje, do jaké míry byla technologie jejich výroby, jejich rozměry nebo tvar určujícími pro konstrukci a vzhled komína v tom kterém období. Nikde jsem však nenalezl rozpracování, nebo alespoň nastínění otázky zdicích a spárovacích malt. Jaké bylo složení maltovin, přizpůsobovalo se jejich speciálnímu účelu? Byly modifikovány s ohledem na namáhání spaliny ze strany jedné a povětrností ze strany druhé? Požívalo se např. trasových malt? Měnilo se jejich složení v čase?

Objevuje se jejich pigmentování pro dosažení výtvarného účinku např. u zdobných ornamentálních komínů?

Závěrečné zhodnocení habilitační práce

Jedná se o práci, kterých se v habilitačních řízeních v oboru Architektura a stavitelství jistě neobjevuje mnoho. Jejím autorem je stavební inženýr, technik. Přesto v ní nenalezneme ani výpočty, ale ani blyštivé vizualizace či velké architektonické teorie. Vonka zvolil metodu historickou, potažmo stavebněhistorickou. Jsem přesvědčen, že s ohledem na téma ji zvolil správně. Vypráví příběh továrního komína. Činí tak precizně, přehledně, vyargumentovaně a původně, doprovází jej bohatou a excelentní obrazovou složkou. Významný přínos práce k poznání zděných továrních komínů nejen v České republice je nepochybný. Předložený habilitační spis považuji za přesvědčivý a jmenování habilitanta docentem doporučuji.

Doplňující poznámky k habilitační práci a k osobě uchazeče:

jmenování docentem doporučuji

ano

ne

Datum: 15. 11. 2023

Podpis oponenta: .....

S vypracováním oponentského posudku dávám souhlas s jeho zveřejněním na webových stránkách Fakulty stavební ČVUT v Praze.